

ปัจจัยอิทธิพลของแบบจำลองกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงที่
ส่งผลต่อความสามารถด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
และเอกชน เขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

The influence factor of the development activity model learned to the
change affecting students ' learning abilities in higher public and private
institutions. Lower north-Eastern Region 2

กาญจนา อุปสาร*

Kanjana Aupasarn*

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*

The Eastern University of Management and Technology*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยอิทธิพลของแบบจำลองกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐและเอกชน เขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 โดยการสอบถามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถาบัน อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาจำนวน 326 คนมาวิเคราะห์แบบจำลองด้วยสถิติวิเคราะห์องค์ประกอบ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ แล้วนำไปใช้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 22 คนเพื่อขอความเห็นและการรับรองความเป็นไปได้ในการนำเอาแบบจำลองที่วิเคราะห์ได้นี้ไปใช้ในทางปฏิบัติ ผลวิจัยพบว่า แบบจำลองมีปัจจัยอิทธิพลประกอบด้วย การตรวจสอบตนเอง การพัฒนาความรู้ใหม่ การรับรู้คุณค่ากิจกรรม การใช้เวลาสืบค้นข้อมูลทาง Internet ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และการมีนักศึกษาประสบความสำเร็จในชีวิตจากการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันต่อความสามารถด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้ตัวแปรทั้งสาม ยังมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมถึงมีระดับค่าเฉลี่ยปานกลางถึงมาก แต่อย่างไรก็ตามการนำไปใช้ในทางปฏิบัติอาจดำเนินการผ่านกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการ เสริมทักษะอาชีพ บริการสังคม และส่งเสริมคุณธรรมนักศึกษา

คำสำคัญ: กิจกรรมพัฒนา, การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง, ความสามารถด้านการเรียนรู้.

Abstract

This research aims to analyze the influence factors of the modeling activity model. Learn to change that affects student learning abilities in higher public and private institutions. Lower north-eastern provinces 2 by asking the opinion of the sample group as the management of the institution. Teachers and people related to the development of 326 students develop models with statistics, analysis, averages, and standard deviation, analyze

Received: 2020-01-20: Revised: 2020-02-27: Accepted: 2020-03-16

relationships and analyze the frequency of the percentage. It is used as a framework to interview 22 specialist group for the opinion and endorsement of the ability to remove this analytical model in a practical way. Research has found that the model has influence factors consisting of self-validation. Development of new knowledge event recognition using Internet search time, accepting changes and student success in life from participating in an event that can explain a common variance for students learning capabilities. .05, the three variables also have a significant correlation in the same direction, statistics at the .01 level, as well as the average level of medium to high, the implementation of a practical action may be conducted through a skill supplement, technical support profession, social services, and promote virtue of students.

Keywords: Learning, development activities for change, learning ability

บทนำ

สภาพการจัดการศึกษาในระบบเริ่มต้นให้ผู้คนเข้าเรียนในโรงเรียนมาตั้งแต่ระดับปฐมวัยเรื่อยไปจนถึงระดับอุดมศึกษา แล้วค่อยออกไปประกอบอาชีพตามที่ได้สำเร็จการศึกษามา ซึ่งดูเหมือนคล้ายว่าจะไม่มีปัญหาใดใดปรากฏขึ้นระหว่างทาง หากแต่ตามสภาพความจริงแล้วกลับพบว่า มีจำนวนผู้สำเร็จตามหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาประสบกับปัญหาการตกงาน คือไม่มีงานทำ ไม่สามารถประกอบอาชีพตามที่แต่ละคนประสบความสำเร็จนั้นมาได้ด้วยความภาคภูมิใจ อันส่งผลให้มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาตกงานเพิ่มจาก 1.7 แสนคนเป็น 2.53 แสนคน นอกจากนี้แล้วยังพบปัญหาเพิ่มต่อไปอีกถึงขีดความสามารถของผู้เรียนยังคงมีลักษณะไม่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร หรือการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งนอกจากต้องอาศัยความเชี่ยวชาญด้านทักษะการเรียนรู้ หรืออย่างน้อยเป็นผู้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ด้วยความขยันอดทนอยู่ตลอด ที่สามารถช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับอยู่รอดได้ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างยั่งยืน (จิรวัดน์ เพชรรัตน์, 2560)

การจัดการศึกษาแม้จำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตร หรือนอกหลักสูตรก็ตามที่ ยังต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน คือการบ่มเพาะความรู้ให้แก่นักศึกษา หรือผู้เรียนนั้นได้เข้าใจชีวิตต่อวิถีชีวิตของตนเอง โดยเฉพาะความรู้ที่เข้าใจชีวิตต่อคุณลักษณะอันเป็นความสามารถเฉพาะที่นักศึกษาแต่ละคนมี เพื่อนำไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยมุ่งหวังให้ได้รับโอกาสสำหรับการพัฒนาขีดความสามารถชนิดนั้นให้มากพอสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของนักศึกษาผู้เป็นเจ้าของความสามารถนั้น (Abulnour, 2016) แต่การจัดการศึกษาทุกระดับ ต่างมุ่งส่งเสริมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ทั้งร่างกายและสติปัญญา คือเป็นผู้มีจิตใจสูงเหมาะสมกับความเป็นมนุษย์ที่รู้จักแบ่งปันสิ่งที่มีอยู่ของตนเองเพื่อสร้างประโยชน์ต่อส่วนรวม ส่วนสิ่งสำคัญที่สะท้อนชัดถึงสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามักต้องเผชิญกับปัญหาการว่างงานที่เพิ่มมากขึ้นในรอบปี นอกจากนั้นแล้วยังต้องเผชิญกับปัญหาพิษภัยทางเศรษฐกิจ การดำรงชีพอยู่กับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในทุกปี อีกทั้งยังต้องเผชิญกับความลำบากในสังคม ทั้งจากปัญหาอาชญากรรม ปัญหาทุจริตของข้าราชการทั้งการเมืองและข้าราชการประจำอื่น ไปจนถึงการเพิ่มขึ้นของปัญหาสภาพแวดล้อมเป็นพิษ ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าวตกอยู่ใต้ความรับผิดชอบของแต่ละคนในสังคม โดยเฉพาะกับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่สังคม

เชื่อมั่นต่อระดับสติปัญญาที่ได้รับการบ่มเพาะมามากพอสำหรับนำไปแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคม อันเป็นประโยชน์ที่ถูกต้องที่สุดสำหรับทุกระดับของการจัดการศึกษาของมนุษย์ในทุกสังคม (Ciobanu, 2013) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทั้งความฉลาดในการจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ใดใดที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขีดความสามารถของผู้เรียนไปในทิศทางที่สอดคล้องกับกระแสความเจริญของโลกแล้วทั้งนั้น เพราะฉะนั้นการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงจึงเป็นปัจจัยอิทธิพลต่อการยกระดับความสามารถของผู้เรียนได้ในทุกกรณี

Mezirow ได้พัฒนาทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning Theory) เพื่อการพัฒนาการศึกษาของผู้ใหญ่ (Adult Education) เป็นการเขียนบทความเกี่ยวกับการศึกษาของผู้ใหญ่แบบเสรี (Liberal Adult Education) การพัฒนาชุมชน (Community Development) และการศึกษาผู้ใหญ่ในประเทศกำลังพัฒนา (Adult Education in Developing Countries) ในขณะที่ Freire (1970) ได้ชี้ว่า การเรียนจะต้องได้รับข้อมูลทางสังคม (Social) การเมือง (Politics) และเศรษฐศาสตร์ (Economic) ในส่วนที่เป็นตรงข้ามกับความเป็นจริงด้วย ส่วน Sabermas (1971) ได้ให้แนวคิดการเรียนรู้ ได้แก่ เทคนิค (Technical) การปฏิบัติ (Practical) และการพัฒนาความเป็นอิสระ (Emancipator in Development) ของการศึกษาผู้ใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามในท้ายที่สุดนั้น Mezirow (2000) ได้สรุปความหมายของคำว่า แนวคิด หรือ Perspective Transformative Learning คือการเปลี่ยนกรอบอ้างอิง (Frame of Reference) ที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งกรอบนี้เป็นการแสดงความหมายของประสบการณ์ของเราด้วยการกระทำและเหตุผลรวมถึงความคาดหวัง (Expectation) การยอมรับ (Perception) การเรียนรู้ (Cognitive) และความรู้สึก (Feeling)

Mezirow (1990) และ (1997) อธิบายว่าการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคลที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงการอ้างอิงในชีวิต เป็นการแสดงออกของประสบการณ์, ความคาดหวัง, การยอมรับ, การจดจำและความรู้สึก โดยมีกระบวนการเรียนรู้แบบ Transformative Learning แบ่งออกเป็น 10 ระยะได้แก่ 1) ความสับสนในสิ่งที่เกิดขึ้น (Disorienting Dilemma) 2) การทดสอบตนเอง (Self-Examination) 3) ข้อผิดพลาดในการประเมินพฤติกรรมตนเอง (Critical Assessment of Assumptions) 4) การจดจำความสัมพันธ์ระหว่างความไม่พอใจส่วนตัวกับกระบวนการเปลี่ยนผ่าน 5) การสำรวจแนวทางสำหรับบทบาทใหม่, ความสัมพันธ์และกิจกรรม 6) การวางแผนกิจกรรม 7) การใช้ความรู้และทักษะเพื่อปฏิบัติตามแผน 8) การเตรียมการเพื่อแนวทางใหม่ 9) การสร้างสมรรถนะและความมั่นใจของตนเองในแนวทางและความสัมพันธ์ใหม่ 10) การบูรณาการใหม่ในแนวทางความคิดใหม่ ส่วนการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนนั้น Samperio Sanchez (2017) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเข้าร่วมในสิ่งที่มีความเหมาะสมกับตัวผู้เรียน และได้เรียนรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากผลการเข้าร่วมทำสิ่งนั้นด้วยความพอใจ 1) การได้เลือกร่วมกิจกรรม: ฝึกอบรม ทดลอง ร่วมสะสมประสบการณ์ กิจกรรมในหลักสูตร และนอกหลักสูตร 2) รับรู้ถึงคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ: วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 3) รูปแบบการสอนของครู: ชัดเจน น่าสนใจ กระตุ้น หรือสร้างแรงบันดาลใจได้ชัด 4) เน้นลงมือปฏิบัติ: วางแผนและออกแบบ กำหนดเป้าหมายและลักษณะสิ่งที่ต้องลงมือทำ 5) ผลลัพธ์ที่พอใจ: การแก้ปัญหา หรือการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และอุปนิสัย ในขณะที่ Khan & Abbas (2018) คัดค้านว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นแบบฝึกปฏิบัติที่นำมาเสริมการเรียนรู้ตามปกติให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น การกระทำที่ถูกรวบรวมมาเสริมการพัฒนาความรู้ ทักษะ และนิสัยผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย 1) ความสัมพันธ์ทางสังคม: กลุ่มเพื่อน ความสนิทสนมกับครู 2) ความชัดเจนของเป้าหมายและวัตถุประสงค์: การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับ 3) คุณสมบัติครูเจ้าของกิจกรรม: ความรู้ ความชำนาญการ และประสบการณ์ รวมถึงลักษณะกิจกรรม บริการ การให้ความช่วยเหลือ การดูแลเอาใจใส่ เช่น กิจกรรมกีฬา

กลุ่ม ชุมชน หรือชมรม 4) ความสามารถในการเลือกกิจกรรมของผู้เรียน: ถนัด สนใจ คำนิยมและทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรม 5) ผลลัพธ์ที่ได้และการนำไปใช้ประโยชน์: กระบวนการพัฒนาความรู้ ทักษะ หรือลักษณะนิสัย ความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียนตามปกติ

แต่อย่างไรก็ตามการนำเอากิจกรรมทุกแบบมาหลอมรวมกันเข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นความเป็นอิสระของผู้เรียนได้จริงนั้นย่อมสะท้อนผลปฏิบัติการที่ได้ออกมาในรูปของขีดความสามารถที่ได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง ดังเช่นที่ Shoi et al (2011) ได้อธิบายว่า ความสามารถด้านการเรียนรู้ เป็นการจัดการกับคุณสมบัติที่ส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ หรือการสร้างความรู้ของผู้เรียน หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ และประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 2) กำหนดวิธีการเรียนรู้ 3) เครื่องมือและสื่อเทคโนโลยี 4) พฤติกรรมการเรียนรู้: ค้นคว้า และการมีเหตุผล 5) การประเมินผลตนเอง 6) การจัดสภาพแวดล้อม 7) ทัศนคติต่อการเรียนรู้ ในขณะที่ Kalmuk & Acar (2015) ได้แย้งว่า ความสามารถด้านการเรียนรู้ เป็นกระบวนการจัดการกับคุณสมบัติผู้เรียนที่ช่วยให้เกิดความรู้ ทักษะ และอุปนิสัยที่สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต และแก้ไขปัญหา โดยมีองค์ประกอบสำคัญประกอบด้วย 1) ความคาดหวังต่อเป้าหมายการเรียนรู้: ผลลัพธ์การเรียนรู้ 2) การออกแบบฝึกปฏิบัติ: โปรแกรมการเรียนรู้ หลักสูตร กิจกรรม 3) ความเพียรพยายาม: อดทน การต่อสู้กับอุปสรรค 4) ทัศนคติต่อการเรียนรู้: การมองเห็นคุณค่า และประโยชน์ หรือการสร้างสรรค์ 5) แรงจูงใจ: รางวัล ผลตอบแทน ความพอใจ 6) พฤติกรรมการเรียนรู้: รับฟัง สนทนา แสดงความรู้ 7) ประเมินผลตนเอง: สะท้อนคิด สะท้อนผลปฏิบัติ สิ่งประดิษฐ์ แต่อย่างไรก็ตาม Soparat et al (2015) เพิ่มเติมว่า ความสามารถด้านการเรียนรู้ เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาให้ผู้เรียนได้รู้จักวิธีนำเอาทักษะที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ ให้ประสบความสำเร็จ และประกอบด้วย 1) การออกแบบและวางแผน: กำหนดผลผลิต ชิ้นงาน หัวข้อ และกิจกรรมการเรียนรู้ 2) สร้างสรรค์: การใช้สื่อเทคโนโลยี Digital Media Online สืบค้น ฝึกฝน รูปแบบการเรียนรู้ และทดลองปรับปรุงสิ่งประดิษฐ์ด้วยความขยันหมั่นเพียร 3) สะท้อนคิด: สนทนา วิพากษ์วิจารณ์ ติดตาม ประเมินความก้าวหน้า ปรับปรุงผลปฏิบัติงาน และสมรรถนะผู้เรียน 4) ผลิตชิ้นงาน: นำเสนอผลผลิตข้อสรุป สิ่งประดิษฐ์ที่ได้ตามสภาพจริง มาตรฐานการเรียนรู้ (เวลา ความถี่ และจำนวนครั้งที่เรียน) 5) การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้: มีความส่วนตัว ความสัมพันธ์ฉันท์มิตร และการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ดังนั้นสรุปได้ชัดเจนถึงอิทธิพลของการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนนักศึกษาในชั้นเรียนจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งผ่านการสร้างสรรค์โอกาสจากอาจารย์ผู้สอนที่ตั้งหรือไม่ได้อยู่บนฐานการยกระดับความสามารถด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ไม่มีวันจบสิ้นหากได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์วิจัย

1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยอิทธิพลของแบบจำลองกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ และเอกชน เขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

2) เพื่อศึกษาลักษณะกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ และเอกชน เขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมพัฒนา และการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงที่มีต่อความสามารถด้านการเรียนรู้

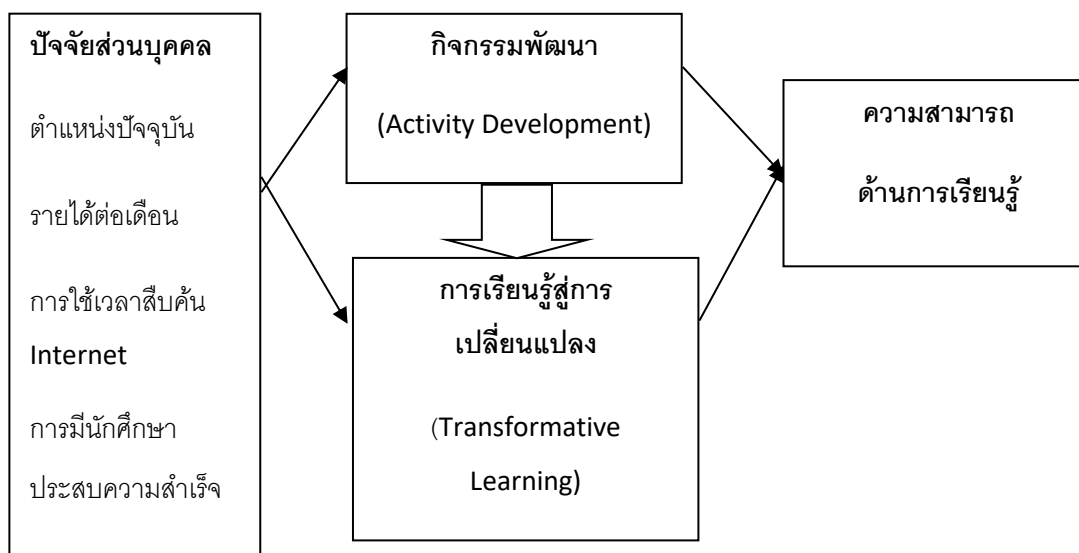
ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตเวลา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดูแลฝ่ายกิจการนักศึกษา กลุ่มหรือชมรม หรือชุมนุมอันมีนักศึกษาเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรม ของทั้งสถาบันระดับอุดมศึกษารัฐและสถาบันเอกชน ภายในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ จำนวน 17 สถาบันนำมาใช้เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล (Unit of Analysis) จากการสอบถามข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละสถาบันจำนวนสถาบันละ 23 คน รวมมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งสิ้น 391 ตัวอย่างตามวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2. ขอบเขตเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลสำหรับนำมาศึกษาตามกรอบแนวคิดของงานวิจัยนี้ภายในเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือน ธันวาคม 2562

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการใช้แบบสอบถามที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาจำนวน 39 ข้อ ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยภาครัฐและภาคเอกชน ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จำนวน 326 คนมาสรุปแบบจำลองสำหรับนำไปใช้เป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 22 ท่านเพื่อขอคำรับรองและยืนยันถึงสภาพความเป็นไปได้ในการนำไปลงมือปฏิบัติของแบบจำลองที่ค้นพบจากการวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยเพื่อยืนยันถึง แบบจำลองกิจกรรมพัฒนานักศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบการเลือกกิจกรรม และการรับรู้คุณค่ากิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในขณะที่ แบบจำลองการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงมีองค์ประกอบสำคัญประกอบด้วย การตรวจสอบตนเอง การยอมรับการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาความรู้ใหม่ ทั้งนี้มีความกลมกลืนกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้มีลักษณะของตัวแปรตามค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมากทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยมีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกิจกรรมพัฒนาและการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกกับความสามารถด้านการเรียนรู้ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลวิจัยและอภิปรายผล

จากข้อค้นพบสำคัญที่ค้นพบว่า แบบจำลองกิจกรรมพัฒนานักศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ การเลือกกิจกรรม และการรับรู้คุณค่ากิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในขณะที่ แบบจำลองการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงมีองค์ประกอบสำคัญประกอบด้วย การตรวจสอบตนเอง การยอมรับการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาความรู้ใหม่ ทั้งนี้มีความกลมกลืนกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้มีลักษณะของตัวแปรตามค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมากทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกิจกรรมพัฒนาและการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกกับความสามารถด้านการเรียนรู้ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น มีความสอดคล้องกับผลวิจัยของ องค์กรประจันเขตต์ (2557) ที่ค้นพบเกี่ยวกับความสามารถในการดูแลตนเอง และการให้บริการแก่ผู้อื่น รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงานของนักศึกษา ที่ต้องเริ่มต้นจากการเตรียมตนให้พร้อมทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีทางสังคมกับผู้อื่น หากแต่จุดเริ่มต้นที่จะเกิดขึ้นจริงนั้น ต้องอาศัยการเปลี่ยนทัศนคติและมุมมองที่มีต่อการดำรงชีวิตมีความสอดคล้องกับธรรมชาติหรือไม่ และอย่างไร อันเป็นการตั้งคำถามที่ดีสำหรับตนเองเพื่อการแสวงหาคำตอบให้สิ้นข้อสงสัย ซึ่งเป็นการตรวจสอบตนเองของนักศึกษา การถามถึงระดับความรู้ สภาพอารมณ์ และความรู้สึกนึกคิด ความอยากได้ ไม่อยากได้ และความอยากเป็นหรือไม่อยากเป็น ส่งผลให้นักศึกษาสามารถตรวจสอบตนเองได้อยู่เสมอ อันถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงตนเอง มิใช่เปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมแต่อย่างใด

และยังมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของ เมธาสิทธิ์ มีสวสินธุ์ (2558) ที่ได้ค้นพบ 4 ขั้นตอนของการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนที่เริ่มต้นจากการค้นหา หรือการตรวจสอบตนเองก่อนนำไปสู่ขั้นตอนการวางแผนในการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยจิตใจที่กล้าหาญในการเปลี่ยนแปลงที่รู้อยู่เดิมไปสู่ประสบการณ์ใหม่ที่อาจจะชัดเจน และกว้างขวางเพิ่มมากขึ้น หากแต่นั่นการลงมือปฏิบัติซ้ำแล้วซ้ำอีกจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนแล้วกับตัวผู้เรียนเอง ก่อนนำไปพัฒนาให้เป็นความรู้ใหม่ หรือกระบวนการทำงานใหม่ที่มีสภาพเหมาะสมของนักศึกษาแต่ละคน เพราะฉะนั้นการนิยามความรู้ใหม่ หรือประสบการณ์ใหม่นั้นจำเป็นต้องพิจารณาตัดสินในสิ่งที่รู้ขึ้นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เปลี่ยนแปลงอย่างไร ไปจนถึงเป็นความรู้ที่มีเหตุมีผลอยู่ในตัวความรู้เอง ซึ่งมักชัดเจนได้ต่อเมื่อได้นำเอาความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน แต่อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาความรู้ใหม่นี้ อาจมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อมกับการนำไปลงมือฝึกปฏิบัติซ้ำๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เหมาะสม คือตรงตามสภาพความจริงของชีวิตอันเป็นธรรมชาติของทุกชีวิตที่อาศัยอยู่ร่วมกันบนโลกใบนี้

เพราะฉะนั้นสรุปได้ว่า การยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้น มีผลต่อความสามารถด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวข้องกับ การยอมรับได้ในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเราทุกกรณี และการทำงานอาจได้รับผลตอบแทนหรือไม่ ก็เป็นไปได้ทั้งนั้น ทั้งนี้เราจะสามารถอธิบายให้เห็นถึงความจริงของสังคมยุคปัจจุบันที่ยากต่อการค้นหาสิ่งที่แน่นอน หรือที่มันเป็นไปได้ร้อยเปอร์เซ็นต์นั้นยากจะมีให้พบเห็นได้ เว้นเสียแต่เราสามารถยอมรับมันได้ว่าย่อมมีการเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่นำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างต่อเนื่องตราบใดที่เรายังคงยึดติดอยู่กับกรอบความรู้เดิม ที่ยากจะเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะความรู้ที่มีอยู่เดิมในสังคมไทย ซึ่งได้กลายเป็นปัจจัยเหตุให้คนรุ่น

ใหม่มีความสามารถที่ไม่พอสำหรับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ที่นับวันยิ่งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาขีดความสามารถสูงสุดของแต่ละคนเท่าที่จะสามารถพัฒนามันขึ้นมาได้ แล้วกลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่ต่างพากันแย่งชิงกันเพื่อให้ได้มาทรัพยากรที่มีคุณค่านั้นไว้ในครอบครองของตน ซึ่งนั่นเท่ากับเราผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาจำเป็นต้องเข้าใจในกฎของธรรมชาติข้อนี้ที่เน้นถึงการเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ โดยเริ่มต้นจากการยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกกรณี รวมถึงการได้หรือไม่ได้ในสิ่งที่ตนเองคาดหวัง แม้แต่วิชาความรู้ที่คาดหวังเอาไว้ว่า จะสามารถช่วยเราให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมได้ หากแต่ไม่ใช่ทั้งนี้เนื่องจากมันมิได้เป็นเพียงปัจจัยเดียวที่ส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิต มันเป็นแต่เพียงเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้เราสามารถรับรู้ได้ถึงการเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นในฐานะที่ดูแลฝ่ายกิจการนักศึกษา จำต้องอาศัยความหลากหลายของกิจกรรม หรือโครงการ แม้แต่การจัดโปรแกรมฝึกอบรมใดใดที่มุ่งให้นักศึกษาได้เข้าใจถึงธรรมชาติของการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ และไม่ควรมานำมาเป็นสาระสำคัญของการดำรงชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารสถาบัน อาจารย์และเจ้าหน้าที่สามารถนำเอาผลวิจัยนี้ไปปรับใช้ในการสร้าง หรือพัฒนา กิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้ส่งผลต่อการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงที่ปรากฏผลชัดเจนต่อการพัฒนาขีดความสามารถของนักศึกษาทุกหลักสูตร ทั้งนี้อาจนำไปดำเนินการได้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1) นำไปใช้ปรับโครงสร้างกิจกรรม โปรแกรม ตลอดจนการจัดฝึกอบรมใดใดที่ต้องให้ความสำคัญต่อความเป็นมนุษย์ของนักศึกษา โดยให้เสรีภาพต่อการได้เลือกกิจกรรมสำหรับพัฒนาตนเอง และที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่แท้จริงของแต่ละคน ทั้งนี้อาจอยู่ในรูปของกิจกรรมเสริมทักษะวิชาการ เสริมทักษะวิชาชีพ การบริการทางสังคม ไปจนถึงกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษา

2) นำไปปรับใช้เพื่อเหตุผลของการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ประจำกลุ่มกิจกรรม ไปจนถึงบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่ต้องมุ่งให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นด้วยความสมัครใจ และเต็มใจที่จะเรียนรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ หากแต่ต้องเริ่มต้นจากการนำไปลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตั้งแต่การตรวจสอบตนเอง การยอมรับการเปลี่ยนแปลงไปจนถึงการพัฒนาความรู้ขึ้นมาใหม่ แล้วนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติงานใหม่เพื่อพัฒนาองค์กรของตนให้เป็นพลังที่เข้มแข็งของสถาบัน

3) ผู้บริหารสถาบันอาจนำเอาผลวิจัยนี้ไปใช้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังคนของสถาบันหากแต่เน้นการตรวจสอบตนเอง การยอมรับการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาความรู้ใหม่ของทรัพยากรมนุษย์ในสถาบัน ผ่านกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้และการนำเอาสิ่งที่ดีกว่าไปพัฒนาให้เป็นวิธีปฏิบัติงานของแต่ละคน ทั้งนี้ผู้บริหารสถาบันควรให้การสนับสนุนอย่างเต็มกำลังความสามารถ และจริงจังต่อการพัฒนาตามแนวคิดนี้

บรรณานุกรม

- จิรวัดน์ เพชรรัตน์. (2560). ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 14(3), 49-62.
- เมธาสิทธิ์ มีสวสินธุ์. (2558). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมให้การเห็นคุณค่าแท้ในตนเองของเยาวชนชายที่กระทำผิดคดีความรุนแรง, *วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- องค์อร ประจันเขตต์. (2557). การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง: มุมมองในการศึกษาทางพยาบาล, *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(3), 179-184.
- Ciobanu, A. (2013). The role of student services in the improving of student experience in higher education, *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 92, 169-173.
- Kalmuk, G., & Acer, A.Z. (2015). The mediating role of organizational learning capability on the relationship between innovation and firm's performance: a conceptual framework, *Prodedia-Social and Behavioral Sciences* 210, 164-169.
- Khan, W & Abbas, S.G. (2018). Role of co-curriculum activities in students' development. *the Spark a HEC Recognized Journal*, 3(1), 54-67.
- Samperio Sanchez, N. (2017). Discovering students' preference for classroom activities and teachers' frequency of activity use, *Colombian Applied Linguistics Journal*, 19(1), 51-66.